

Скрізь у посівах зернової кукурудзи продовжується шкідливість гусениць стеблового (кукурудзяного) метелика. Гусениці фітофага за чисельності 1-3 екз. на рослину пошкодили 1-16, макс. 25% Луганської, до 50% рослин в осередках Черкаської областей та 2-7% качванів. Також в Степу, Лісостепу, осередково Поліссі живляться гусениці бавовникової совки, які за чисельності 1-2, макс. 6 (Кіровоградська обл.) екз. на рослину пошкодили 2-15, макс. 20 в осередках Кіровоградської та до 36% рослин Донецької областей. Гельмінтоспориозом охоплено 2-16, макс. 22% рослин (Тернопільська обл.), пухирчастою сажкою 2-7, летучою 1-4% рослин, іржею 5-19% рослин. В осередках Полтавської, Тернопільської та інших областей на качанах виявлено фузаріоз (0,2-4%), бактеріоз (1%). У Тернопільській області на 10-13% рослин виявлено розвиток кореневих та стеблових гнилей.

Осередково на сходах озимого ріпаку в крайових смугах полів триває шкідливість хрестоцвітих блішок, осередково в південних областях несправжніх гусениць ріпакового пильщика, які в допороговій чисельності пошкодили 2-5, макс. 13% рослин (Запорізька обл.). Подекуди в господарствах Запорізької та Миколаївської областей гусениці озимої совки (2-3 віку) за чисельності 0,5-1, макс. 2 екз. на кв.м в слабкому та середньому ступенях пошкоджено 2-6, макс. 16% рослин (Запорізька обл.).

Знешкоджують хрестоцвіті блішки, за чисельності 3-5 екз. на кв.м за сухої погоди, $t > 15^{\circ}\text{C}$ дозволеними до використання інсектицидами. За появи осередків високої чисельності гусениць озимої совки застосовують інсектициди за регламентами існуючих технологій. Найефективніші суміші фосфорорганічних і піретроїдних інсектицидів у половинних. Кращі результати дають обробки у вечірні години, коли гусінь підгризаючих совок харчується рослинами. Інсектициди доцільніше застосовувати в період виплодження гусениць та появи їх другого віку, коли вони живляться відкрито і найбільш уразливі.

Посіви цукрових буряків Лісостепу та Полісся продовжують хворіти на церкоспороз, яким уражено 2-18, макс. до 30% рослин (Київська, Тернопільська обл.). На 2-16% рослин проявились борошниста роса, альтернاریоз, рамуляріоз, фомоз. Переважно на гібридах іноземної селекції 2-8% коренеплодів уражено паршею звичайною, хвостовою гниллю, дуплистістю. В посівах культури в осередках залишаються шкідливими гусениці підгризаючих та листогризучих совок, подекуди посіви заселяють та шкодять бурякові листкова попелиця, мінуюча муха, клопи.

У посівах соняшнику фомозом уражено 3-32, макс. у вогнищах 38-55% рослин (Кіровоградська, Миколаївська, Полтавська обл.). Іржа проявилася на 3-8, макс. 22-30% рослин (Кіровоградська, Миколаївська обл.). 4-14% рослин хворі на пероноспороз, альтернاریоз, аскохітоз, септоріоз, подекуди фомопсис (Донецька обл.), соняшниковий вовчок уразив 5-18% рослин (Запорізька, Миколаївська обл.). На кошиках, стеблах, коренях 2-18% рослин поширюються біла та сіра гнилі. Подекуди посіви заселяють та пошкоджують геліхризова попелиця,

переважно в степовій та лісостеповій зонах соняшникові вогнівка, шипоноска, клопи, гусениці совок озимої, бавовникової, гамми, капустиної, стеблового (кукурудзяного) метеликів.

Мишоподібні гризуни повсюдно виявляються на стерні, багаторічних травах, неорних землях, просапних культурах чисельністю 1-3, подекуди у західних регіонах 6 (на багаторічних травах у Волинській обл.) колоній на гектарі. Надалі очікується зростання чисельності та шкідливості гризунів, зокрема, в багаторічних травах, просапних культурах та озимині.

В господарствах постійно здійснюється фітосанітарний нагляд за посівами.